

ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ (ÇED) TÜZÜĞÜ

[(22.12.1997 – R.G. 145 – EK III – A.E. 872 Sayılı Tüzüğün), (3.10.2002 – R.G. 97 – EK III – A.E. 590), (17.5.2007 – R.G. 86 – EK III – A.E. 360), (20.9.2007 – R.G. 171 – EK III – A.E. 659), (28.9.2007 – R.G. 175 – EK III – A.E. 682), (3.2.2009 – R.G. 25 – EK III – A.E. 92) ve (15.7.2011 – R.G. 119 – EK III – A.E. 371) Sayılı Tüzüklerle Birleştirilmiş Şekli]

ÇEVRE YASASI

(21/1997, 36/2001, 24/2004 ve 51/2007 Sayılı Yasalar)

13(6) Madde Altında Tüzük

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu, Çevre Yasasının 13.(6) maddesinin kendisine verdiği yetkiyi kullanarak aşağıdaki tüzüğü yapar.

BİRİNCİ KISIM GENEL KURALLAR

Kısa isim	1. Bu tüzük “Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Tüzüğü” olarak isimlendirilir.
Amaç	2. Bu tüzüğün amacı; gerçek ve tüzel kişilerin, gerçekleştirmeyi planladıkları tüzük kapsamına giren faaliyetlerinin çevre üzerinde yapabilecekleri bütün etkilerin belirlenerek değerlendirilmesi ve tesbit edilen olumsuz etkilerin önlenmesi için gerçekleştirilecek çevresel etki değerlendirmesi sürecinde uyulacak idari ve teknik usul ve esasları düzenlemektir.
Kapsam	3. Bu tüzük,
a) Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu ile Çevresel Etki Değerlendirmesi Ön Araştırma Raporunun hangi tür faaliyetler için isteneceği (Ek I ve Ek II) ve ihtiva edeceği hususları.
b) Çevresel Etki Değerlendirmesi sürecinde uyulacak idari ve teknik usul ve esasları.
c) Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu ile Çevresel Etki Değerlendirmesi ön Araştırma raporunu hazırlayacak kurum ve kuruluşların belirlenmesini.
d) Bu tüzük kapsamına giren faaliyetlerin işletme öncesi, işletme ve işletme sonrası süreçte izlenmesi ve denetlenmesine ilişkin usul ve esasları kapsar.
Tefsir	4. Bu tüzükte metin başka türlü gerektirmedikçe:
“Bakanlık” Çevre Koruma Dairesinin bağlı olduğu Bakanlığı anlatır.
“Daire” Çevre Koruma Dairesini anlatır.
“Faaliyet Sahibi” Bu tüzük hükümlerine tabi olan faaliyetleri gerçekleştirmeyi planlayan ve bu faaliyetlerle ilgili ÇED veya ÇED Ön Araştırma Raporunu hazırlamakla yükümlü olan gerçek ve tüzel kişileri anlatır.
“Çevre” Canlıların yaşamları boyunca ilişkilerini sürdürdükleri ve karşılıklı olarak etkileşim içinde buldukları fiziksel, biyolojik, sosyal, ekonomik ve kültürel ortamı anlatır.

“Etki” Planlanan bir faaliyetin hazırlık, inşaat ve işletme sürecinde ya da işletme sonrasında çevre unsurlarında doğrudan ya da dolaylı olarak kısa veya uzun dönemde geçici ya da kalıcı olumlu veya olumsuz yönde ortaya çıkması muhtemel değişiklikleri anlatır.

“Etki Alanı” Planlanan bir faaliyetin işletme öncesi, işletme ve işletme sonrasında çevre unsurları itibarıyla, olumlu veya olumsuz yönde etkilediği alanı anlatır.

“Çevresel Etki Değerlendirmesi” Gerçekleştirilmesi planlanan faaliyetlerin çevreye olabilecek olumlu ya da olumsuz etkilerin belirlenmesinde, olumsuz yöndeki etkilerin önlenmesi ya da çevreye zarar vermeyecek ölçüde en aza indirilmesi için alınacak önlemlerin, seçilen yer ve teknoloji alternatiflerinin tesbit edilerek değerlendirilmesine ve faaliyetlerin uygulanmasının izlenmesi ve denetlenmesinde sürdürülecek çalışmaları, anlatır. Bu tüzükte Çevresel Etki Değerlendirmesi yerine ÇED kısaltması kullanılmıştır.

“Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu” ÇED uygulanacak faaliyetler listesinde Ek I’de yer alan ve Çevre Koruma Dairesi Müdürlüğüne “Çevresel etkileri önemlidir” kararı verilen bir faaliyet için hazırlanacak raporu anlatır.

“Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu Genel Formatı” ÇED raporlarının hazırlanmasında esas alınacak olan ÇED raporlarının ihtiva edeceği hususların ana başlıkları ile her ana başlıkta işlenecek konuları gösteren Ek III’de yer alan formatı anlatır.

“Çevresel Etki Değerlendirmesi Ön Araştırma Raporu” ÇED ön araştırması uygulanacak faaliyetler listesinde Ek II’de belirtilen faaliyetler için hazırlanacak raporu anlatır.

“Çevresel Etki Değerlendirmesi Ön Araştırma Raporu Formatı” ÇED ön araştırma raporunun hazırlanmasında esas alınacak olan Ek IV’de yer alan formatı anlatır.

“Çevresel Etki Değerlendirmesi Özel Formatı” Faaliyetin türü ve yerine göre Daire tarafından ÇED Raporu Genel Formatı ve ÇED Ön Araştırma Raporu Genel Formatı esas alınarak hazırlanacak olan formatı anlatır.

“Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu Görüşü” ÇED raporuna tabi faaliyetler için İnceleme Değerlendirme Komisyonunca yapılan değerlendirmelerin sonuçları esas alınarak faaliyetin çevre üzerinde olumsuz etkilerinin bulunmadığının veya alınacak tedbirler sonucu olumsuz etkileri ilgili mevzuat ve bilimsel esaslara göre kabul edilebilir düzeylerde olduğunun tesbiti halinde, faaliyetin gerçekleşmesinde sakınca görülmediğini belirten Bakanlık görüşünü anlatır.

“Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumsuz Görüşü” ÇED raporuna tabi faaliyetler için inceleme değerlendirme komisyonunca yapılan değerlendirmelerin sonuçları esas alınarak faaliyetin çevre ile ilgili olumsuz etkilerinin bulunduğunu ve yapılmasında sakınca görüldüğünü belirten Bakanlık görüşünü anlatır.

“Çevresel Etkileri Önemlidir Kararı” Ek II’de yer alan faaliyetler için İnceleme Değerlendirme Komisyonu tarafından yapılan değerlendirmelerin sonuçları esas alınarak ÇED raporu hazırlanması gerektiğini belirten Daire kararını anlatır.

“Çevresel Etkileri Önemsizdir Kararı” Ek II’de yer alan faaliyetler için İnceleme Değerlendirme Komisyonu tarafından yapılan değerlendirmelerin sonuçları esas alınarak faaliyetin Çevre üzerinde olumsuz etkilerin bulunmayacağı veya alınacak tedbirler sonucu olumsuz etkilerinin ilgili mevzuat ve bilimsel esaslara göre kabul edilebilir düzeylerde olduğunun tesbiti halinde faaliyetin gerçekleştirilmesinde sakınca görülmediğini belirten Daire kararını anlatır.

“İnceleme Değerlendirme Komisyonu” ÇED ve Ön ÇED raporlarını incelemek ve değerlendirmek üzere Daire personelinin oluşturulan komisyonu anlatır.

“Komisyon” inceleme değerlendirme komisyonunu anlatır.

İKİNCİ KISIM GENEL HÜKÜMLER

- Değerlendirme
5. Bu tüzük kapsamında bulunan faaliyetler Çevresel Etki Değerlendirmesi adı altında ÇED – ve ön ÇED olarak değerlendirilir.
- ÇED ve ÖN ÇED Araştırma Raporu Hazırlama Yükümlülüğü.
6. Bu tüzüğün kapsamına giren bir faaliyeti gerçekleştirmeyi planlayan gerçek ve tüzel kişiler her türlü teşvik, onay, izin ve ruhsat almadan önce; kamu yatırımları Devlet Planlama Örgütü tarafından yatırım programına alınmadan, uygulama projeleri onaylanmadan veya bölgesel imar planı onaylanmadan önce, Ek I’deki faaliyetler için ÇED raporu, Ek II’deki faaliyetler için ise ÇED Ön Araştırma Raporu hazırlamak, Daireye sunmak ve verilecek görüşe göre hareket etmekle yükümlüdürler.
Ek I’deki faaliyetler için ÇED raporu hazırlanıp Daireden faaliyet hakkında olumlu görüş, Ek II’deki faaliyetler için ise ÇED Ön Araştırma raporu hazırlanıp yine Daireden faaliyet hakkında “Çevresel Etkileri Önemsizdir” kararı alınmadıkça bu faaliyetler için hiçbir teşvik, onay, izin ve ruhsat verilemez.
(a) Turizm Bakanlığı tarafından turistik tesis yatırımı yapmak üzere gerçek veya tüzel kişiler leyhine rezerve edilen veya Turizm’den sorumlu Bakanlığın uygun görüşü ile Maliye’den sorumlu Bakanlık tarafından kiralanan kamu arazileri üzerinde gerçekleştirilecek yatırımlar için Turizm’den sorumlu Bakanlığın uygun göreceği projelerden ön (avan) proje aşamasında ÇED ve ÖNÇED raporu istenmez.
Ancak; ÇED ve ÖNÇED raporu istenmeyecek proje sahipleri Çevre Yasası 13(2) maddesine uygun olarak inşaat izni safhasına ÇED ve ÖNÇED raporu hazırlamakla yükümlüdürler.
- 2.A.E. 590 / 02
7. Bu tüzüğe tabi bir faaliyetin sahibi faaliyet için önerilen yer veya yerlerin mülkiyetine ilişkin belge, imar veya vaziyet planı ile varsa faaliyet tanıtıcı sair belgelerle birlikte ilgili mercilere başvurur.
- Yer Tetkiki için Başvuru
8. İlgili merciler faaliyetle ilgili araştırmalarını tamamlar ve planlanan faaliyetin belirtilen yerde gerçekleştirilmesinin mevzuat açısından uygun olup olmadığına karar vererek bu kararını dosya ile birlikte Çevre Koruma Dairesi Müdürlüğüne gönderir.
- Faaliyet yerinin tetkiki.

ÜÇÜNCÜ KISIM
ÇED Raporuna İlişkin Faaliyetler

- ÇED raporuna tabi faaliyetler
9. Ek I'de yer alan faaliyetler ile Ek II'de yer alıp Çevre Koruma Dairesi Müdürlüğünce "Çevresel Etkileri Önemlidir" kararı verilen faaliyetler ÇED Raporuna tabidir. Tüzüğe tabi birden fazla projeyi kapsayan entegre bir faaliyetin planlanması halinde, bu faaliyetlerin tamamı için Daire, tek bir ÇED raporu hazırlanmasını isteyebilir.
- ÇED raporu için başvuru
10. Daire, ilgili merciin gönderdiği dosyayı inceler, Ek I de yer alan veya Ek II'de yer alıp da Çevre Etkileri Önemlidir kararı verilen faaliyetler için faaliyet sahibine ÇED raporu formatını verir. Faaliyet sahibi bu formatı esas alarak gerekli işlemlere başlar.
- ÇED raporunda bulunması gereken hususlar
11. ÇED raporlarında; Ek III'de yer alan ÇED Raporu Genel Formatındaki veya faaliyetin türü ve yerine göre Dairece hazırlanacak özel formattaki bilgilerin yer alması zorunludur.
- ÇED raporunun formata uygunluğu
12. Formata uygun olarak hazırlanan ÇED raporu faaliyet sahibi tarafından Daireye sunulur. Daire raporu formata uygunluk yönünden inceler. Formata uygun bulunmayan rapor faaliyet sahibine iade edilir ve başvurusu geçersiz sayılır. Formata uygun hazırlandığı anlaşılan ÇED raporu faaliyet sahibince yeterli sayıda çoğaltılır ve Daireye gönderilir. Daire Raporu incelemek üzere komisyona aktarır.
- İnceleme Değerlendirme Komisyonunun Oluşumu ve Çalışma Yöntemi
2. A.E. 360 / 07
13. (1) ÇED raporu, çevreden sorumlu Bakanlık bünyesinde İnceleme Değerlendirme Komisyonu tarafından yürütülür.
(2) Komisyon, Çevre Koruma Dairesi Müdürünün başkanlığında aşağıda belirtilen temsilcilerden oluşur:
(A) Çevre Koruma Dairesi Müdürlüğünden bir temsilci,
(B) Jeoloji ve Maden Dairesi Müdürlüğünden bir temsilci,
(C) Su İşleri Dairesi Müdürlüğünden bir temsilci,
(D) Orman Dairesi Müdürlüğünden bir temsilci,
(E) Eski Eserler ve Müzeler Dairesi Müdürlüğünden bir temsilci,
(F) Çevreden sorumlu Bakanlıktan Bakanın atayacağı üç temsilci.
(3) Komisyon, Çevre Koruma Dairesi Müdürünün başkanlığında salt çoğunlukla toplanır.
(4) Oyların eşit olması durumunda Komisyon başkanının ayırt edici oyu vardır. Komisyon başkanının toplantıda bulunmaması durumunda Çevre Koruma Dairesi temsilcisi komisyona başkanlık eder.
(5) Komisyon en az haftada bir defa olmak üzere, gerek görüldüğü sıklıkta toplanır.
- Faaliyet Sahibinin Yükümlülüğü
14. Komisyon faaliyet konusu ile ilgili olarak faaliyet sahibinden bilgi vermesini, araç, gereç temin etmesini, test, deney ve ölçümleri yapmasını veya yaptırmasını isteyebilir. Bu işlemlerde gerekli harcamalar faaliyet sahibi tarafından karşılanır.

İnceleme
Değerlendirme
Komisyonunun
gözönünde
bulunduracağı ilkeler

15. İnceleme Değerlendirme Komisyonu aşağıda belirtilen ilkelere göre çalışır:
- a) Komisyon inceleme ve değerlendirme sırasında, ÇED ve ÖN ÇED raporları ile ilgili olarak:
 - 1) Yapılan incelemelerin, hesaplamaların ve değerlendirmelerin yeterli veri, bilgi ve belgelere dayandırılıp dayandırılmadığına,
 - 2) ÇED veya Ön ÇED raporu ve eklerinin yeterli ve uygun olup olmadığına.
 - 3) Faaliyetin çevreye olabilecek etkilerinin yeterince incelenip incelenmediğine.
 - 4) Çevreye olabilecek olumsuz etkilerin giderilmesi için gerekli önlemlerin alınıp alınmadığına.
 - 5) Yer ve teknoloji alternatiflerinin dikkate alınıp alınmadığına.
 - 6) ÇED raporunda belirtilen tedbirler ve komisyonca ön görülen ilave tedbirlerle faaliyetin çevreye olabilecek olumsuz etkilerinin önlenip önlenemeyeceğine dair inceleme ve değerlendirmede bulunur.
 - b) Komisyon, ÇED raporunda (a) bendinde sayılanlar ve benzeri konularda önemli eksiklik ve aksaklık görürse, bunların giderilmesini faaliyet sahibinden ister. Faaliyet sahibinin ÇED raporunda istenen değişikliği yapıp yeniden komisyona intikal ettirmesi üzerine inceleme değerlendirme süreci kaldığı yerden işlemeye başlar.
Faaliyet sahibinden (a) bendi kapsamında ÇED raporunda değişiklik yapması en fazla iki defa istenebilir. İstenilen değişiklik yapılmazsa durum bir tutanakla belirlenir ve komisyon inceleme değerlendirmeye son verir.
 - c) Komisyon, ÇED raporu hakkındaki kararını bir tutanakla belirleyerek inceleme değerlendirme sürecini sona erdirir.

ÇED olumlu veya
olumsuz görüşü

16. Faaliyet sahibi, İnceleme Değerlendirme Komisyonunca kabul edilen ÇED raporu ve eklerinin taahhüdü altında olduğunu belirten taahhüt yazısını Daireye sunar. ÇED raporu ile belirtilen diğer belgeler 2 ay içerisinde Daireye sunulmadığı takdirde başvuru geçersiz sayılır. Daire bu imzalı raporu ve taahhüdü bir üst yazı ile Bakanlığa sunar.
Bakan, ÇED raporu ile diğer belgelerin Bakanlığa sunulmasını takiben inceleme değerlendirme komisyonunun kararını onaylar.
Bakan, Komisyonun ÇED olumsuz kararı alması halinde konuyu tekrar incelemek üzere Komisyona geri gönderebilir. Komisyonun ikinci kez aldığı karar ilgili Bakan tarafından onaylanır. Faaliyet sahibi ÇED olumlu görüş verilen faaliyet için diğer mevzuat uyarınca ilgili kurum ve kuruluşlardan izinleri alarak 2 yıl içinde yatırıma başlamadığı takdirde ÇED olumlu görüşü geçersiz sayılır.

DÖRDÜNCÜ KISIM
ÇED Ön Araştırma Raporu Kapsamına Giren Faaliyetler

- ÇED Ön Araştırma Raporu 16. a) Ek II'de yer alan faaliyetler.
b) Tüzük kapsamında bulunan mevcut faaliyetlerden kapasite artırımı, genişletme veya proses değişikliği yapılan faaliyetler.
c) Bu Tüzük kapsamı dışında bulunan mevcut faaliyetlerden kapasite artırımı, genişletme, proses veya kullanım amacı değişikliği yapılarak tüzük kapsamına giren faaliyetler tabidir.
- ÇED Ön Araştırma Raporu Başvurusu 17. Daire, ilgili merciin gönderdiği dosyayı inceler ve faaliyet sahibine ÇED Ön Araştırma Raporu Formatını verir. Faaliyet sahibi bu formatı esas alarak gerekli işlemlere başlar.
- ÇED Ön Araştırma Raporunda Bulunması gereken Hususlar 18. Bu tüzük uyarınca ÇED Ön Araştırması uygulanacak faaliyetler için hazırlanacak ÇED Ön Araştırma Raporunda ; Ek IV'de yer alan ÇED Ön Araştırma Raporu genel formatındaki veya özel formattaki bilgilerin yer alması zorunludur.
- ÇED Ön Araştırma Raporunun Formata Uygunluğu 19. Faaliyet sahibi, ÇED Ön Araştırma Raporu ve eklerinin taahhüdü altında olduğunu belirten taahhüt yazısını ÇED Ön Araştırma Raporu ile birlikte Daireye sunar.
Daire, raporu formata uygunluk yönünden inceler. Formata uygun bulunmayan rapor faaliyet sahibine iade edilir ve başvuru geçersiz sayılır. Formata uygun hazırlandığı anlaşılan ÇED Ön Araştırma Raporu faaliyet sahibince yeterli sayıda çoğaltılır ve Daireye gönderilir.
- Çevresel Etkileri Önemlidir veya Önemsizdir Kararı 20. İnceleme Değerlendirme Komisyonu ÇED Ön Araştırma Raporu hakkında "Çevresel Etkileri Önemlidir" veya "Çevresel Etkileri Önemsizdir" kararını verir.
"Çevresel Etkileri Önemsizdir" kararı verilen faaliyetlerle ilgili olarak inceleme Değerlendirme Komisyonunun gerekçeli raporu Dairece faaliyet sahibine, Bakanlığa, ilgili kurum ve kuruluşlara bildirilir.
Faaliyet hakkında verilen "Çevre Etkileri Önemsizdir" kararının geçerlilik süresi 2 yıldır.
"Çevre Etkileri Önemlidir" kararı verilen faaliyetlerle ilgili olarak ÇED raporunun hazırlanması gerektiği Dairece faaliyet sahibine, ilgili kurum ve kuruluşlara bildirilir.

BEŞİNCİ KISIM
Çeşitli Hükümler

- Faaliyetin izlenmesi ve Denetlenmesi 21. Daire,
a) Bu tüzük kapsamına giren faaliyetler için tüzük hükümlerine uyulmasını temin etmek.
b) ÇED olumlu görüş verilen ve "Çevresel Etkileri Önemsizdir" kararı alınan faaliyetlerle ilgili olarak faaliyet sahibi tarafından taahhüt edilen hususların yerine getirilip getirilmediğini izlemek ve denetlemek.
Daire bu görevleri yerine getirirken gerekli gördüğü takdirde kamu ve özel kuruluşlar, ilgili meslek odaları, merkezi ve yerel yönetimlerle işbirliği yapar.
- Tüzüğe Aykırı Uygulamaların Durdurulması 22. Bu tüzük kapsamındaki faaliyetlerin ÇED olumlu görüşü veya "Çevresel Etkileri Önemsizdir" kararını belirtilen yazıyı almadan başladığı tesbit edilen faaliyet, Çevre Koruma Dairesi Müdürlüğüne durdurulur. Tüzük hükümlerine göre gerekli işlemler tamamlanmadan durdurma kararı kaldırılmaz. ÇED olumlu görüşü verilen faaliyetler için ÇED raporu ve ekleri hakkındaki taahhünameye uyulmadığının tesbiti halinde, Çevre Koruma Dairesi Müdürlüğü sözkonusu yükümlülüklerin yerine getirilmesi için bir defaya mahsus olmak üzere en fazla otuz günlük bir süre verir. Bu süre sonunda yükümlülüklerini yerine getirmeyen faaliyet sahibinin faaliyeti durdurulur. Yükümlülükler yerine getirilmedikçe durdurma kararı kaldırılmaz. "Çevresel Etkileri Önemsizdir" kararı verilen faaliyetler için ÇED Ön Araştırma Raporu ve ekleri hakkındaki taahhünameye uyulmadığının tesbiti halinde yukarıdaki fıkra hükümleri uygulanır.
- Faaliyet Sahibinin Değişmesi 23. Faaliyet sahibinin herhangi bir nedenle değişmesi durumunda yeni faaliyet sahibi eski faaliyet sahibinin taahhüt ve yükümlülüklerini başka bir işleme gerek kalmaksızın yüklenmiş sayılır.
- Yeterlik Belgesi 24. ÇED raporu ve ÇED Ön Araştırma Raporu hazırlayacak kurum ve kuruluşlar Çevre Koruma Dairesi görüşü doğrultusunda Bakanlıktan yeterlik belgesi almakla yükümlüdürler.
Yeterlik belgesinin verilmesi, yeterlik belgesi verilen kurum ve kuruluşların denetlenmesi ve belgenin iptal edilmesi ile ilgili usul ve esaslar Bakanlıkça hazırlanacak bir yönetmelik ile düzenlenir.
- Askeri Faaliyetler 25. Ülke Savunması açısından stratejik öneme sahip askeri faaliyetlere uygulanacak ÇED prosedürü, bu tüzük kapsamı dışında olup ilgili Bakanlık ve savunmadan sorumlu Bakanlık tarafından birlikte belirlenir.
- Yönetmelik 26. Bakanlık, gerekli gördüğü hallerde bu tüzükte belirtilen konulara ilişkin olarak yönetmelik çıkarabilir.
- Tüzük Öncesi Faaliyetler 27. Bu tüzüğün yayımından önce güzergah belirlenmesini gerektiren faaliyetlerden, ilgili mevzuat gereğince güzergahı belirlenen veya yatırım programına alınan enerji nakil hatları, otoyollar, ve devlet yolları faaliyetlerine bu tüzük hükümleri uygulanmaz.

Uygulamaya ilişkin kurallar

28. Yeterlik belgesi ile ilgili yönetmelik yayımlanmasından önce ÇED raporu ve ÇED Ön Araştırma raporu hazırlayacak kurum ve kuruluşlardan yeterlik belgesi bulunması şartı aranmaz. Ancak Çevre Koruma Dairesi Müdürlüğünün onaylayacağı ve planlanan faaliyetin türü ve yeri ile ilgili en az üç farklı meslek grubundan en az lisans seviyesinde eğitim görmüş 3 yıl ve üstü mesleki tecrübeye sahip kişilerin ÇED ve ÇED ön Araştırma raporunun hazırlanmasında görev alması ve raporların bu kişiler tarafından imzalanması gereklidir.

29. Bu tüzüğün öngördüğü kurallara uyulmaması halinde 21/1997 sayılı yasada belirlenen müeyyideler uygulanır.

Yürürlük

30. Bu tüzük resmi gazetede yayımlandığı tarihten başlayarak yürürlüğe girer.

Yürütme

31. Bu tüzük hükümlerini Çevreden sorumlu Bakan yürütür.

ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ UYGULANACAK FAALİYETLER LİSTESİ

- 1- Akü veya pil üreten fabrikalar.
- 2- Selüloz ve selüloid üretim tesisleri, kağıt hamuru ve her çeşit kağıt üretim yapan fabrikalar.
- 3- Asbest, asbest içeren ürünlerin işlenmesi ve dönüştürülmesi işlemi yapılan tesisler.
- 4- Çimento fabrikaları, klinker üreten tesisler.
- 5- İhtisas sanayi bölgeleri.
- 6- Zararlı ve toksit kimyasal madde üreten tesisler;
 - a) Tarım ilaçları veya farmasotik ürünlerin üretildiği fabrikalar,
 - b) Kimyasal gübre veya gübre ara maddeleri üreten entegre tesisler,
- 7- Petrol, petrokimyasal ve kimyasal üretim veya depolama tesisleri (toplam depolama kapasitesi 1000 m³ ve üzeri)
- 8- Dökme demir ve çeliğin ergitildiği ve demir dışı metallerin ve minerallerin ergitildiği ve üretildiği tesisler,
- 9- Hayvan kesim yerleri ve çıkan yan ürünleri işleme vb. tesisleri ile entegre et tesisleri (3000 ton/yıl canlı ağırlık ve üzeri)
- 10- Boya üretim tesisleri,
- 11- Turistik tesisler (100 oda ve üzeri.)
- 12- Termik veya Nükleer Güç Santralleri,
- 13- Parlayıcı ve patlayıcı maddelerin üretildiği fabrikalar,
- 14- Büyük altyapı faaliyetleri,
- 15- Hava ve deniz limanları,
- 16- Gerilimi 66 kilovolt üzeri enerji nakil hatları,
- 17- Barajlar ve göletler (göl hacmi 27 milyon m³ ve üzeri)
- 18- Toplu halde projelendirilen konutlar (200 konut ve üzeri)
- 19- Tersaneler, gemi söküm yerleri, inşaat bakım ve onarımı,
- 20- Madencilik faaliyetleri :
 - a) Enerji madenlerinin tamamı
 - b) Metal madenlerinin tamamı
 - c) Sanayi madenleri ve diğer minerallerin tamamı
 - d) Her türlü maden zenginleştirme tesisleri
- 21- Taş ve toprak sanayi (seramik, porselen, tuğla, kiremit, cam ve mozaik fabrikaları)
- 22- Süt ve süt mamüllerinin üretimi, (kapasitesi 10,000 Lt/gün ve üzeri)
- 23- Katı atık depolama alanları (100 ton/günden büyük depolama hacmi olan çöp alanları), merkezi sıvı atık arıtma tesisleri

2.A.E. 371 / 11

ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ ÖN ARAŞTIRMASI UYGULANACAK
FAALİYETLER LİSTESİ :

- 1- Akü veya Pil eriten atölyeler,
- 2- Sigara fabrikaları,
- 3- Un, makarna ve bisküvi fabrikaları,
- 4- Tekstil sanayii,
 - a) Sentetik iplik, elyaf fabrikaları,
 - b) müstakil terbiye, boyama ve apre tesisleri,
 - c) yünün ovalanması, yağının alınması, ağartılması fabrikaları,
- 5- Petrol, petrokimyasal ve kimyasal ürün depolama tesisleri, (toplam depolama kapasitesi 1000 m³'e kadar olanlar)
- 6- Hayvan kesim yerleri ve çıkan yan ürünleri işleme vb. tesisleri ile entegre et tesisleri, (1000 ton/yıl dahil, 3000 ton/yl canlı ağırlığa kadar),
- 7- Tabakhane ve deri işleme tesisleri,
- 8- Turistik tesisler (100 odadan az olanlar)
- 9- Organize hayvancılık bölgeleri,
- 10- Toplu halde projelendirilen konutlar (60-200 konut arası).
- 11- Madencilik faaliyetleri: kırma eleme gibi basit cevher hazırlama tesisleri ve bu faaliyetlerin ruhsat uzatma talepleri,
- 12- Plastik ve yan ürünlerin imali
- 13- Süt ve süt mamüllerininin üretimi (kapasitesi 1000 – 10,000 Lt / gün)
- 14- Bira ve malt imali,
- 15- Alkollü ve alkolsüz içki ve meşrubat üretimi,
- 16- Sebze ve meyve işleme sanayii,
- 17- Kent Belediyesine bağlı otobüs terminalleri,
- 18- Yakıt ithali, yakıt atıklarının nakli, yakılması, atıkların muhafazası ve bertaraf edilmesi,
- 19- Taş ocakları ve tabii malzeme ocakları (kırma, eleme, depolama faaliyetleri dahil,)
- 20- Katı atık depolama alanları (EK I' de yer almayanlar)
- 21- Organize sanayi bölgeleri,
- 22- Su ürünleri üretim ve işleme tesisleri,

2. A.E. 92 / 09

EK. III

ÇED RAPORU GENEL FORMATI

Başlık Sayfası:

Proje sahibinin adı, adresi, telefonu, faks nosu :

Raporu hazırlayan kuruluşun adı, adresi, telefonu, faks nosu:

Yeterlik belgesi nosu, tarihi:

Projenin adı:

Raporun hazırlanış tarihi:

Proje için seçilen yerin adı, mevki, tapu referanslarını gösteren yer planı:

İçindekiler Listesi:

Bölüm I: Projenin Tanımı ve Amacı (Proje konusu faaliyetin tanımı, ömrü, hizmet amaçları, pazar veya hizmet alanları ve bu alan içerisinde ekonomik ve sosyal yönden ülke ve bölge ölçeğinde önem ve gereklilikleri)

- Bölüm II: Proje için Seçilen Yerin Konumu:
- II.1. Faaliyet Yerleşimi (ilgili mercilerden doğruluğu onanmış olan faaliyet yerinin, lejant ve plan notlarının da yer aldığı onanlı Çevre Düzeni Planı ve İmar Planları üzerinde, bu planlar yoksa mevcut arazi kullanım haritası üzerinde gösterimi)
- II.2. Proje Kapsamındaki Faaliyet Ünitelerinin Konumu (Bütün idari ve sosyal ünitelerin, teknik altyapı ünitelerinin varsa diğer ünitelerin proje alanı içindeki konumlarının vaziyet planı üzerinde gösterimi, bunlar için belirlenen kapalı ve açık alan büyüklükleri, binaların kat adetleri ve yükseklikleri)
- Bölüm III: Projenin Ekonomik ve Sosyal Boyutları
- III.1. Projenin Gerçekleşmesi ile ilgili Yatırım Programı ve Finans Kaynakları.
- III.2. Projenin Gerçekleşmesi ile ilgili İş Akım Şeması veya Zamanlama Tablosu.
- III.3. Projenin Fayda-Maliyet Analizi.
- III.4. Proje kapsamında olmayan ancak projenin gerçekleşmesine bağlı olarak, faaliyet sahibi veya diğer yatırımcılar tarafından gerçekleştirilmesi tasarlanan diğer ekonomik, sosyal ve altyapı faaliyetleri
- III.5. Proje kapsamında olmayan ancak projenin gerçekleşebilmesi için zaruri olan ve faaliyet sahibi veya diğer yatırımcılar tarafından gerçekleştirilmesi planlanan diğer ekonomik, sosyal ve altyapı faaliyetleri.
- III.6. Kamulaştırma ve yeniden yerleşim.
- III.7. Diğer hususlar.
- Bölüm IV: Projenin Etkilenecek Alanın Belirlenmesi ve Bu Alan İçindeki Mevcut Çevresel Özelliklerin Açıklanması (*)
- IV.1. Projenin Etkilenecek Alanın Belirlenmesi
- IV.2. Fiziksel ve Biyolojik Çevrenin özellikleri ve Doğal Kaynakların Kullanımı
- IV.2.1. Meteorolojik ve İklimsel özellikler.
- IV.2.2. Jeolojik Özellikler (Fiziko-Kimyasal özellikler, tektonik hareketler, mineral kaynaklar, heyelan, benzersiz oluşumlar, sel, kaya düşmesi v.b.)
- IV.2.3. Yeraltı ve termal su kaynaklarının hidrojeolojik özellikleri (su seviyeleri, miktarları, emniyetli çekim. değerleri, kaynakların debileri, mevcut ve planlanan kullanımı),
- IV.2.4. Yüzeysel Su Kaynaklarının Hidrolojik ve ekolojik özellikleri,
- IV.2.5. Yüzeysel Su Kaynaklarının Mevcut ve Planlanan Kullanımı (içme, kullanma, sulama suyu, elektrik üretimi, göl, gölet, su ürünleri üretimi (ihtisali) ulaşım, turizm, spor ve benzeri amaçlı su ve/veya kıyı kullanımları, diğer kullanımlar),
- IV.2.6. Denizler ve içsulardaki (göl, akarsu) Canlı Türleri (Bu türlerin tabii karakterleri, ulusal ve uluslararası mevzuatla koruma altına alınan türler; Bunların üreme, beslenme, sığınma ve yaşama ortamları; bu ortamlar için belirlenen koruma kararları),

IV.2.7. Madenler ve Fosil Yakıt Kaynakları (rezerv miktarları, mevcut ve planlanan işletilme durumları, yıllık üretimleri ve bunun ülke veya yerel kullanımlar için önemi ve ekonomik değerleri),

IV.2.8. Toprak özellikleri ve Kullanım Durumu (Toprağın Fiziksel, kimyasal, biyolojik, arazi kullanım kabiliyeti sınıflaması, erozyon, toprağın mevcut kullanımı)

IV.2.9. Tarım Alanları (Tarımsal gelişim proje alanları, özel mahsul plantasyon alanları) sulu ve kuru tarım arazilerinin büyüklüğü, ürün desenleri ve bunların yıllık üretim miktarları.

IV.2.10. Koruma Alanları (Milli Parklar, Tabiat Parkları, Sulak Alanlar, Tabiat Anıtları, Tabiat Koruma Alanları, Yaban Hayatı Koruma Alanları, Yaban Hayvanı Yetiştirme Alanları, Kültür Varlıkları, Tabiat Varlıkları, Sit ve Koruma Alanları, Biyogenetik Rezerv Alanları, Biosfer Rezervleri, Özel Çevre Koruma Bölgeleri, Özel Koruma Alanları, İçme ve Kullanma Su Kaynakları ile ilgili Koruma alanları, Turizm Alan ve Merkezleri ve koruma altına alınmış diğer alanlar).

(*) Proje için seçilen yerin ve etkilenecek alanın Çevresel özellikleri yukarıda sıralanan hususlar itibarı ile açıklanırken, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarından, araştırma kurumlarından, üniversitelerden veya benzeri diğer kurumlardan temin edilen bilgilerin hangi kurumdan ve kaynaktan alındığı Raporun notlar bölümünde belirtilir veya ilgili harita, döküman ve benzeri belgeye işlenir. Proje sahibince kendi araştırmalarına dayalı bilgiler verilmek istenirse, bunlardan kamu kurum ve kuruluşların yetkileri altında olanlar için ilgili kurum ve kuruluşlardan bu bilgilerin doğruluğunu belirten birer belge alınarak Rapora eklenir.

IV.2.11. Orman Alanları (Ağaç türleri, miktarları, kapladığı alan büyüklükleri ve kapallığı : Bunların mevcut ve planlanan koruma ve/veya kullanım amaçları)

IV.2.12. Flora ve Fauna (Türler, endemik özellikle lokal endemik bitki türleri alanda doğal olarak yaşayan hayvan türleri, ulusal ve uluslararası yasalarla koruma altına alınan türler, nadir ve nesli tehlikeye düşmüş türler ve bunların alandaki bulunuş yerleri, Av hayvanlarının adları ve popülasyonları) Proje alanındaki vejetasyon tiplerinin bir harita üzerinde gösterilmesi, Proje faaliyetlerinden etkilenecek canlılar için alınması gereken koruma önlemleri (inşaat ve işletme aşamasında). Arazide yapılacak flora çalışmalarının vejetasyon döneminde gerçekleştirilmesi ve bu dönemin belirtilmesi.

IV.2.13. Hayvancılık ve su ürünleri (türleri, beslenme alanları, yıllık üretim miktarları, bu ürünlerin ülke ekonomisindeki yeri ve değeri)

IV.2.14. Peyzaj Değeri Yüksek Yerler ve Rekreasyon Alanları, benzersiz özellikteki Jeolojik ve jeomorfolojik oluşumların bulunduğu alanlar.

IV.2.15. Devletin Yetkili Organlarının Hüküm ve Tasarrufu Altında Bulunan Araziler (Askeri Yasak Bölgeler, kamu kurum ve kuruluşlarına belirli amaçlarla tahsis edilmiş alanlar v.b.)

IV.2.16. Proje yeri ve etki alanının hava, su ve toprak açısından mevcut kirlilik yükünün belirlenmesi.

IV.2.17. Diğer özellikler.

IV.3. Sosyo-Ekonomik Çevrenin Özellikleri

IV.3.1. Ekonomik Özellikler (bölgenin ekonomik yapısını oluşturan başlıca sektörler, bölgesel iş gücünün bu sektörlerle dağılımı, sektörlerdeki mal ve hizmet üretiminin bölge ve ülke ekonomisi içindeki yeri ve önemi, diğer bilgiler)

IV.3.2. Nüfus (Bölgedeki kentsel ve kırsal nüfus, nüfus hareketleri; Göçler, nüfus artış oranları, ortalama hane halkı nüfusu, diğer bilgiler)

IV.3.3. Gelir (Bölgedeki gelirin işkollarına dağılımı, işkolları itibarıyla kişi başına düşen maksimum, minimum ve ortalama gelir)

IV.3.4. İşsizlik (Bölgedeki işsiz nüfus ve faal nüfusa oranı)

IV.3.5. Sağlık (Bölgede endemik ve sıklıkla görülen hastalıklar)

IV.3.6. Bölgedeki Sosyal Altyapı Hizmetleri (Eğitim, Sağlık, Kültür Hizmetleri ve bu hizmetlerden yararlanılma durumu)

IV.3.7. Kentsel ve Kırsal Arazi Kullanımları (Yerleşme alanlarının dağılımı mevcut ve planlanan kullanım alanları, bu kapsamda sanayi bölgeleri, Limanlar, konutlar, turizm alanları v.b)

IV.3.8. Diğer Özellikler

Bölüm V: Projenin Bölüm IV'de Tanımlanan Alan üzerindeki Etkileri ve Alınacak Önlemler (Bu Bölümde : Projenin fiziksel ve biyolojik çevre üzerine etkileri, bu etkileri önlemek, en aza indirmek ve iyileştirmek için alınacak yasal, idari ve teknik önlemler V.1 ve V.2 başlıkları için ayrı ayrı ve ayrıntılı bir şekilde açıklanır.)

V.1. Arazinin Hazırlanması, İnşaat ve Tesis Aşamasındaki Faaliyetler, Fiziksel ve Biyolojik Çevre Üzerine Etkileri ve Alınacak Önlemler.

V.1.1. Arazinin hazırlanması için yapılacak işler kapsamında nerelerde ve ne kadar alanda hafriyat yapılacağı, hafriyat artığı toprak, taş, kum v.b maddelerin nerelere taşınacakları veya hangi amaçlar için kullanılacakları, hafriyat sırasında kullanılacak malzemeler.

V.1.2. Arazi kazanmak amacı ile veya diğer nedenlerle, herhangi bir su ortamında yapılacak doldurma, kazıklar üzerine inşaat v.b işlemler ile bunların nerelerde yapılacağı, ne kadar alanı kaplayacağı ve kullanılacak malzemeler.

V.1.3. Taşkın önleme ve drenaj işlemleri.

V.1.4. Arazinin hazırlanması sırasında ve ayrıca ünitelerin inşaatında kullanılacak maddelerden, parlayıcı, patlayıcı, tehlikeli ve toksik olanların taşınmaları, depolanmaları ve kullanımları, bu işler için kullanılacak aletler ve makineler.

V.1.5. İnşaat esnasında kırma, öğütme, taşıma ve depolama gibi toz yayıcı işlemler.

V.1.6. Proje alanı içindeki su ortamlarında herhangi bir amaçla gerçekleştirilecek kazı, dip taraması, vb. işlemler, bunların nerelerde, ne kadar alanda, nasıl yapılacağı ve bu işlemler nedeni ile çıkarılacak taş, kum, çakıl ve benzeri maddelerin miktarları, nerelere taşınacakları veya hangi amaçlar için kullanılacakları.

V.1.7. Proje kapsamındaki ulaşım altyapısı planı, bu altyapının inşası ile ilgili işlemler; kullanılacak malzemeler, kimyasal maddeler, araçlar, makineler; altyapının inşası sırasında kırma, öğütme, taşıma, depolama gibi toz yayıcı mekanik işlemler,

V.1.8. Proje kapsamındaki su temini sistemi, suyun temin edileceği kaynaklardan alınacak su miktarları, ve bu suların kullanım amaçlarına göre miktarları.

V.1.9. Proje kapsamındaki elektrifikasyon planı.

V.1.10. Arazinin hazırlanmasından başlayarak ünitelerin faaliyete açılmasına dek yapılacak işlerde kullanılacak yakıtların türleri, tüketim miktarları ve bunlardan oluşacak emisyonlar.

V.1.11. Arazinin hazırlanmasından başlayarak ünitelerin faaliyete açılmasına dek yerine getirilecek işlemler sonucu oluşacak atık suların cins ve miktarları, deşarj edileceği ortamlar.

V.1.12. Arazinin hazırlanmasından başlayarak ünitelerin faaliyete açılmasına dek yapılacak işler nedeni ile meydana gelecek vibrasyon, gürültünün kaynakları ve seviyesi,

V.1.13. Arazinin hazırlanması ve inşaat alanı için gerekli arazinin temini amacıyla kesilecek ağaçların tür ve sayıları, ortadan kaldırılacak tabii bitki türleri ve ne kadar alanda bu işlerin yapılacağı.

V.1.14. Arazinin hazırlanması ve inşaat alanı için gerekli arazinin temini amacıyla elden çıkarılacak tarım alanlarının büyüklüğü, bunların arazi kullanım kabiliyetleri ve tarım ürün türleri,

V.1.15. Arazinin hazırlanmasından başlayarak ünitelerin faaliyete açılmasına dek yerine getirilecek işlerde çalışacak personelin ve bu personele bağlı nüfusun konut ve diğer teknik/sosyal altyapı ihtiyaçlarının nerelerde ve nasıl temin edileceği,

V.1.16. Arazinin hazırlanmasından başlayarak ünitelerin faaliyete açılmasına dek sürdürülecek işlerden, insan sağlığı için riskli ve tehlikeli olanlar.

V.1.17. Proje alanında peyzaj öğeleri yaratmak veya diğer amaçlarla yapılacak saha düzenlemelerinin (ağaçlandırmalar, yeşil alan düzenlemeleri vb.) ne kadar alanda nasıl yapılacağı, bunun için seçilecek bitki ve ağaç türleri vb.

V.1.18. Diğer faaliyetler.

V.2. Projenin İşletme Aşamasındaki faaliyetler, Fiziksel ve Biyolojik Çevre Üzerine Etkileri ve Alınacak Önlemler.

- V.2.1. Proje kapsamındaki tüm ünitelerin özellikleri, hangi faaliyetlerin hangi ünitelerde gerçekleştirileceği, kapasiteleri, faaliyet üniteleri dışındaki diğer ünitelerde sunulacak hizmetler.
- V.2.2. Faaliyet ünitelerinde üretim sırasında kullanılacak tehlikeli, toksik, parlayıcı ve patlayıcı maddeler, taşınmaları ve depolanmaları,
- V.2.3. Faaliyet ünitelerinde kullanılacak makine ve teçhizatın adet ve özellikleri,
- V.2.4. Faaliyet ünitelerinde üretilecek mal ve/veya hizmetler, nihai ve yan ürünlerin üretim miktarları,
- V.2.5. Faaliyet ünitelerinde kullanılacak üretim yöntemleri ile teknolojiler, üretim akım şeması,
- V.2.6. Faaliyetler için gerekli hammadde, yardımcı madde, mamul madde ve personelin ulaşımının nasıl sağlanacağı,
- V.2.7. Faaliyet ünitelerinde ve diğer ünitelerde içme, kullanma, proses, kazan, soğutma vb. amaçlarla kullanılacak suyun miktarları, kullanılacak suyun proses sonrasında atık su olarak fiziksel, kimyasal ve bakteriyolojik özellikleri, atık su arıtma tesislerinde bertaraf edilecek maddeler ve hangi işlemlerle ne oranda bertaraf edilecekleri, arıtma işlemleri sonrası atıksuyun ne miktarda, hangi alıcı ortamlara, nasıl deşarj edileceği,
- V.2.8. Faaliyet ünitelerinde ve diğer ünitelerde kullanılacak yakıt türleri, miktarları ve kimyasal analizleri, yakıtların hangi ünitelerde ne miktarlarda yakılacağı ve kullanılacak yakma sistemleri, emisyonlar, ölçümler için kullanılacak aletler ve sistemler,
- V.2.9. Tesisin faaliyeti sırasında her bir üniteden oluşacak katı atık miktar ve özellikleri, depolama-yığıma, bertaraf işlemleri, bu atıkların nerelere ve nasıl taşınacakları veya hangi amaçlar için ve ne şekilde değerlendirileceği,
- V.2.10. Radyoaktif atıkların miktar ve özellikleri, ne şekilde bertaraf edileceği,
- V.2.11. Tesisin faaliyeti sırasında meydana gelecek vibrasyon, gürültü kaynakları ve seviyeleri ve alınacak tedbirler,
- V.2.12. Proje alanında peyzaj unsurları oluşturmak veya diğer amaçlarla yapılacak saha düzenlemeleri
- V.2.13. Proje için önerilen sağlık koruma bandı mesafesi,
- V.2.14. Diğer faaliyetler,
- V.3. Projenin sosyal-Ekonomik çevre üzerine etkileri,
- V.3.1. Proje ile gerçekleşmesi beklenen gelir artışları; yaratılacak istihdam imkanları, nüfus hareketleri, göçler, eğitim, sağlık, kültür, diğer sosyal ve teknik altyapı hizmetleri ve bu hizmetlerden yararlanılma durumlarında değişiklikler vb,
- V.3.2. Çevresel fayda-maliyet analizi

Bölüm VI

İşletme Faaliyete Kapandıktan sonra olabilecek ve süren Etkiler ve bu Etkilere Karşı Alınacak Önlemler:

- VI.1. Arazi ıslahı,
- VI.2. Rehabilitasyon çalışmaları,
- VI.3. Mevcut su kaynaklarına etkiler,
- VI.4. Olabilecek hava emisyonları,

Bölüm VII

Projenin Alternatifleri.

(Bu bölümde teknoloji, alınacak önlemlerin alternatiflerinin karşılaştırılması yapılacak ve tercih sıralaması belirtilecektir).

Bölüm VIII

İzleme Programı

Faaliyetin inşaatı, işletmesi ve işletme sonrası için önerilen izleme programı ve acil müdahale planı.

Bölüm IX

Sonuçlar.

(Yapılan tüm açıklamaların özeti, projenin önemli çevresel etkilerinin sıralandığı ve projenin gerçekleştirilmesi halinde olumsuz çevresel etkilerin önlenmesinde ne ölçüde başarı sağlanabileceğinin belirtildiği genel bir değerlendirme, proje kapsamında alternatifler arası seçimler ve bu seçimlerin nedenleri).

Ekler:

(Raporun hazırlanmasında kullanılan ve çeşitli kuruluşlardan sağlanan bilgi, belge ve tekniklerden rapor metninde sunulamayanlar).

Notlar ve Kaynaklar:

ÇED Raporunu Hazırlayanların Tanıtımı:

(Adı Soyadı, mesleği, özgeçmişi, referansları ve rapordan sorumlu olduğunu belirten imzası)

EK IV: ÇED ÖN ARAŞTIRMA RAPORU GENEL FORMATI

Proje sahibinin adı, adresi, telefonu, faks nosu

Raporu hazırlayan kuruluşun adı, adresi, telefonu, faks nosu

Yeterlik belgesi numarası, tarihi

Projenin adı

Projenin hazırlanış tarihi

Proje için seçilen yerin adı, mevkisi ve tapu referanslarını gösteren yer planı,

Projenin tanımı ve amacı: Proje konusu, faaliyetin tanımı ve ömrü hizmet amaçları, önemli vb. hususları – kapsar.

BÖLÜM I : PROJE İÇİN SEÇİLEN YERİN ÇEVRESEL ÖZELLİKLERİ

1- ARAZİ KULLANIMI:

Arazinin mevcut kullanımı ve özelliklerinin açıklanması :

Mevcut Kullanımlar (tarım, orman, turizm, sanayi, rekreasyon, ulaşım, su kaynakları) gelişme potansiyeli

Topoğrafya, ve jeolojik özelliklerin açıklanması (1/1000, 1/5000, 1/25000'lik haritalar üzerinde gösterimi)

2- TÜRLER VE EKOSİSTEMLER:

Proje için seçilen yer ve etki alanı içindeki ekosistemler ve ekosistemlerdeki türler Flora-fauna türleri, sınıflandırılması, yaşama ortamları, popülasyon yoğunlukları, endemik, nadir, nesli tehlikede dışı vb. kategorilerinin belirtilmesi,

3- HAVA, SU VE TOPRAK ÖZELLİKLERİ:

Meteorolojik durumun, hava, su ve toprak kalitesinin açıklanması.

Meteorolojik Durum: Meteorolojik özelliklerin açıklanması (aylık sıcaklıkların maximum ve minimum ortalama değerleri, yağış, rüzgar hızı ve yönü)

Hidrolojik ve Hidrojeolojik Özellikler: Faaliyetin etkileyeceği yüzey suları ve yeraltı sularının kaynakları, fiziksel ve kimyasal özellikleri ve kullanım durumları,

Hava Kalitesi ve gürültü : Hava kalitesinin mevcut durumu, ortalama ve maksimum gürültü seviyeleri.

4- TOPRAK KALİTESİ:

Faaliyetten etkilenecek toprakların fiziksel ve kimyasal özellikleri,

5- SOSYAL-EKONOMİK ÖZELLİKLER: Faaliyetin sosyo-ekonomik etkilerinin araştırılması (bölgenin ekonomik yapısını oluşturan başlıca sektörler, ekonomik gelişim trendi, işsizlik vb.) Faaliyet alanında ve bölgedeki nüfus yoğunlukları, yerleşim bölgelerinin faaliyet alanından uzaklıkları, faaliyetin kurulması ile etkilenecek ev, işyeri ve sanayi tesislerinin sayı ve çeşitlerinin belirtilmesi.

6- DİĞER ÖZELLİKLER:

Koruma Alanları (Milli Parklar, Tabiat parkları, sulak Alanlar, Tabiat Anıtları, Tabiatı koruma alanları, Yaban Hayatı Koruma Alanları, Yaban Hayvanı Yetiştirme Alanları, Kültür Varlıkları, Tabiat Varlıkları, Sit ve Koruma Alanları, Biyogenetik rezerv alanları, Biyosfer rezervleri, özel çevre koruma bölgeleri, özel koruma alanları, içme ve kullanma su kaynakları ile ilgili koruma alanları, Turizm bölgeleri ve koruma altına alınmış diğer alanlar),

Orman Alanları (Ağaç türleri, miktarları, kapladığı alan büyüklükleri ve kapallığı; bunların mevcut ve planlanan koruma ve/veya kullanım amaçları)

Peyzaj Değeri Yüksek Yerler ve Rekreasyon Alanları, benzersiz özellikteki jeolojik ve jeomorfolojik oluşumların bulunduğu alanlar,

Devletin Yetkili Organlarının Hüküm ve Tasarrufu Altında Bulunan Araziler (Askeri Yasak Bölgeler, kamu kurum ve kuruluşlarına belirli amaçlarla tahsis edilmiş alanlar vb.)

BÖLÜM II : PROJENİN ÇEVRE ÜZERİNE ETKİLERİ VE ALINACAK ÖNLEMLER

A) Arazinin hazırlanması, inşaat aşamasındaki faaliyetler, fiziksel ve biyolojik çevre üzerine etkileri ve alınacak önlemler.

- 1- Arazinin hazırlanması ve inşaat aşamasında faaliyet sahasında yapılacak işler kapsamında nerelerde ve ne kadar alanda hafriyat yapılacağı, hafriyat artığı toprak, taş, kum vb. maddelerin nerelere taşınacakları veya hangi amaçlar için kullanılacakları.
- 2- Proje kapsamında herhangi bir amaçla su ortamında kazı, dip taraması işlemleri nedeniyle oluşacak maddelerin miktarları ve bertaraf yöntemleri,

- 3- Açık işletmelerde yılda yapılacak örtü-kazı miktarı, ne kadar alanda yapılacağı nereye döküleceği,
 - 4- Arazinin hazırlanması ve inşaat aşamasında oluşacak toz yayıcı işlemler,
 - 5- İnşaat aşamasında kesilecek ağaçların tür ve miktarları, kesimin ne kadar alanda yapılacağı,
 - 6- Arazinin hazırlanması ve inşaat aşamasında elden çıkarılacak tarım alanlarının büyüklüğü, bunların arazi kullanım kabiliyeti sınıfları ve tarım ürün deseni,
 - 7- Arazinin hazırlanması ve inşaat aşamalarında zarar görebilecek flora-fauna türleri (endemik türler, nesli tehlikede vb.) proje için seçilen yer ve etki alanında bulunan tür popülasyonlarının etkilenmesi,
 - 8- Arazinin hazırlanması ve inşaat aşamasında oluşacak atıksuyun (içme ve kullanma suyu sonrası) miktar ve özellikleri, bertaraf yöntemleri,
 - 9- Arazinin hazırlanması ve inşaat aşamasında oluşacak katı atıkların cins ve miktarları, bertaraf yöntemleri,
 - 10- Arazinin hazırlanması ve inşaat aşamasında yapılacak işlerden dolayı oluşacak gürültünün seviyesi ve kontrolü için alınacak önlemler,
- B) Projenin işleme aşamasındaki faaliyetler, fiziksel ve biyolojik çevre üzerine etkileri ve alınacak önlemler,
- 1- Faaliyet ünitelerinde kullanılacak hammadde ve ara mamüllerin cins ve miktarları
 - 2- Faaliyet ünitelerinde üretilecek nihai ve yan ürünlerin üretim miktarları, kullanılacak üretim yöntemleri ve teknolojiler, proses akım şeması, şema üzerinde kirletici kaynakların (emisyon ve deşarj noktalarının) gösterimi,
 - 3- İşletme aşamasında faaliyet ünitelerinden oluşacak toz yayıcı işlemlerin neler olacağı ve tozun yayılmasına karşı alınacak önlemler,
 - 4- İşletme ve işletme il ilgili tesislerin muhtemel su baskınlarından vb. korunması amacıyla yapılabilecek taşkın önlemeye yönelik alınacak tedbirler,
 - 5- İşletme ve tesislerin faaliyet esnasında meydana gelecek örtü-kazı, ekonomik değeri olmayan pasa ve cevherin zenginleştirilmesi ile ortaya çıkabilecek bakiye yığılı, curuflar ile ilgili atıkların miktarı ve nasıl bertaraf edileceği ile ilgili işlem ve tedbirler,
 - 6- İşletme esnasındaki patlayıcı maddelerin kullanımı, patlatma modeli ve alınacak tedbirler,
 - 7- İşletme esnasında oluşacak tozlanmaya karşı alınacak tedbirler,
 - 8- İşletme sahasındaki faaliyetlerin meskun mahallere ve karayollarına olabilecek etkileri ve giderilmesine yönelik tedbirler,
 - 9- Faaliyet ünitelerinde kullanılacak tehlikeli toksik, parlayıcı ve patlayıcı maddelerin miktarları, nerelerde ve nasıl kullanılacağı,
 - 10- İşletme aşamasında kullanılacak suyun kullanım amaçlarına göre miktarları, özellikleri, nerelerde ve nasıl kullanılacağı,
 - 11- İşletme aşamasında kullanılacak yakıtın tür ve miktarları, kimyasal analizleri, yakma sistemleri, emisyon miktarları ve alınacak tedbirler,
 - 12- İşletme aşamasında yapılacak işlerden dolayı zarar görebilecek flora-fauna türleri (Endemik türler, nesli tehlikede vb.) proje için seçilen yer ve faaliyetin etki alanında bulunan tür popülasyonlarının etkilenmesi,
 - 13- Faaliyet için önerilen sağlık koruma bandı mesafesi ve bu bandın oluşturulması için yapılacak çalışmalar,
 - 14- İşletme esnasındaki oluşacak atıksuyun (içme ve kullanma suyu sonrası) miktarı ve özellikleri, kullanılacak arıtma teknolojisi ve hangi alıcı ortamlara deşarj edileceği (sintine ve balast suları dahil)
 - 15- İşletme esnasındaki oluşacak katı atıkların cins ve miktarı, bertaraf yöntemleri,
 - 16- İşletme esnasında faaliyet ünitelerinden kaynaklanacak gürültünün seviyesi ve kontrolü için alınacak önlemler,

- C) İşletme faaliyete kapandıktan sonra olabilecek ve süren etkiler ve bu etkilere karşı alınacak önlemler,
1- Arazi ıslahı
2- Rehabilitasyon çalışmaları,
3- Mevcut su kaynaklarına etkiler,
4- Olabilecek hava emisyonları,
D) İzleme Programı ve Acil Müdahale Planı,
Faaliyetin inşaat, işletme ve işletme sonrası için önerilen izleme programı ve doğal afet ve kaza, sabotaj ve benzeri durumlarda uygulanacak müdahale planı,
E) Proje Alternatifleri,
(Bu bölümde, teknoloji, alınacak önlemlerin alternatiflerinin karşılaştırılması, yapılacak ve tercih sıralaması belirtilecektir,)
F) Sonuçlar
(Yapılan tüm açıklamaların özeti, projenin önemli çevresel etkilerinin sıralandığı ve projenin gerçekleşmesi halinde ne ölçüde başarı sağlanabileceğinin belirtildiği genel bir değerlendirme, proje kapsamındaki alternatifler arası seçimler ve bu seçimlerin nedenleri)

Ekler:

(Raporun hazırlanması kullanılan ve çeşitli kuruluşlardan sağlanan bilgi, belge ve tekniklerden rapor metninde sunulamayanlar),

Notlar ve Kaynaklar

ÇED Ön Araştırma Raporunu Hazırlayanların Tanımı:

(Adı soyadı, mesleği, özgeçmişi, referansları ve rapordan sorumlu olduğunu belirten imzası,)